

5 mei 2024 (6de zondag van Pasen)

Didier Croonenberghs o.p.

“*God is liefde*” schrijft de heilige Johannes. Dat vat het hele evangelie samen. Terwijl hij zijn laatste momenten met zijn discipelen beleeft, nodigt Jezus hen uit om in de liefde te blijven, zoals zij in hem zijn gebleven. Dat is allemaal goed en wel, maar de huidige cultuur helpt ons niet om deze menselijke en goddelijke dimensie van liefde tot het einde toe te zien. In feite heeft onze samenleving de neiging om de termen om te draaien. We gaan van “*God is liefde*” naar “*liefde is God*”.

Onze beeld- en *egocultuur* richt zich altijd op de kracht van verlangen en voelen. We worden opgeroepen om te voelen, om volledig te leven, om onze verlangens uit te drukken, die een soort nieuw absoluut worden. Gevoelens van liefde worden dan gepresenteerd als de enige basis voor banden en verplichtingen. Persoonlijke vervulling is de godin. Plezier is de afgod. Seks is koning. Daarom zijn er Republikeinen onder ons...

Maar wat doen we als er, in onze relaties, onderbrekingen en vragen zijn? Wat doe je als de tederheid jouw koppel verlaten heeft, als het hart niet langer voor elkaar klopt? Nee ! Liefde is God niet. Maar God is liefde. Laten we duidelijk zijn!

Het woord “*liefde*” is heel mooi en tegelijkertijd zo complex.

In feite hebben wij maar één woord om een werkelijkheid te beschrijven die verschillende dimensies heeft. Maar in het Grieks zijn het er vier!

Zoals u weet, hebben Eskimo's 100 woorden voor sneeuw. En weet u, in sommige culturen is er maar één woord voor regen: regen ! Maar in Vlaanderen zijn er een heleboel: regen, bui, onweer, hoos, neerslag...

Maar laten we teruggaan naar de liefde! In de oorspronkelijke tekst van de lezingen die we net gehoord hebben, staan *twee* verschillende werkwoorden. Wanneer Christus ons uitnodigt om ons leven te geven voor onze vrienden, gebruikt de evangelist Johannes een heel specifiek werkwoord: “*philein*”, liefhebben met vriendschap. Deze vorm van liefde manifesteert zich in ons hart.

In de liefde van vriendschap ontdekken we dat we levendiger zijn, sterker, erkend in onze uniekheid. We verrijken elkaar omdat “*er geen grotere liefde is dan zijn leven te geven voor zijn vrienden*”, dat wil zeggen, zijn hart te kunnen leggen in het hart van de geliefde. In vriendschap is liefde altijd een geschenk, nooit een recht. Met andere woorden, de liefde van vriendschap is zo'n prachtig geschenk dat zich vermenigvuldigt als het gedeeld wordt. Door de liefde van vriendschap helen we elkaars innerlijke wonden. In vriendschap wordt liefde gevoel. Maar kunnen we iedereen zo intens liefhebben? Nee, dat denk ik niet.

Door de grillen van het leven, het werk van de tijd of giftige ontmoetingen, kan het zijn dat de vriendschappen die ons voedden niet langer in stand worden gehouden; dat beloften van vriendschap die ons moed gaven niet langer worden nagekomen; dat de kracht om lief te hebben door vriendschap of alledaagse gevoelens niet langer in stand wordt gehouden...

Wanneer Christus ons vraagt om “elkaar lief te hebben”, wordt er een ander Grieks werkwoord gebruikt: “*agapan*”, liefhebben met agapè, liefhebben met respect. In deze vorm van liefde worden we uitgenodigd om elkaar te respecteren en om in ieder mens het goddelijke deel te erkennen dat in hem leeft.

Degenen die ons dierbaar zijn respecteren, liefhebben met agapè, betekent wensen dat ze het beste in zichzelf vinden. Het betekent altijd proberen hen het beste toe te wensen, ook al hebben ze ons soms pijn gedaan. Dit is precies wat het liefhebben van onze vijanden geloofwaardig maakt: ja, je hebt gelogen, maar je bent geen leugenaar, je bent meer waard dan wat je hebt gedaan, en daarom hou ik van je, want God is groter dan wat je hebt gedaan! Liefhebben met agapè is onpartijdig liefhebben naar het beeld van God, zoals het ons voorgesteld wordt in de eerste lezing.

In die zin ligt *agapè*-liefde binnen ieders bereik. Het vereist een daad van de wil en is de noodzakelijke basis voor elke relatie, zodat respect het cement ervan is. Het geeft duurzaamheid aan de vergankelijkheid van gevoelens. Het is agapè-liefde die een koppel in staat stelt om van elkaar te blijven houden, ondanks de winters van de relatie. Zelfs als er geen gevoelens meer zijn. Ja, liefde is niet altijd goddelijk. Maar God is liefde. Amen.